

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VII. Quinam Principes Maximiliano auxilia subministrarint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

quid exclamasset, & nepos quidam eius accusisset, quid sibi vellat rogans: ille in impetu in eum facto, fauces ei clidere conabatur: iuuenis vero arrepto qui proximus forte adstabat sabulo plenus folliculo, tamdiu se defendit, i&clusque toties repetit, donec capulari seni animam è vieto & imbecilli corpore elisit. Is nuper ex Italia venerat, vt cognati, si quid ei humanitus accidisset, hæreditatem cerneret: cum vero ille hæredem illum alter scribere nollet, nisi vt eandem quam ipse profiteretur religionem, hic vero conditionem recusaret, res ad eum usque quem iam diximus, casum infecta mansit: post quem ille collectis sarcinis, & conuasatis quæ poterat, clam discessit.

VI. Hic rerum in Transyluania status fuit ad Ferdinandi usque mortem: quo rebus humanis exempto, Maximilianus Imperator & Hungariae ac Bohemiae rex, ius suum armis persequi, non destituit. Ut vero omnibus ingens suum tam erga Catholicam religionem quam Christiani orbis imperium contra Turcas conseruandi desiderium testatum ficeret; quamprimum regno & Imperio fuit inaugurus, Germania Principes, etiam qui Protestantium sequuntur religionem, virgere, sollicitare & obsecrare non cessauit, vt interitum iam iam minantis Republicæ rationem habere, deque ea in melius restituenda, in communue se, cum consulere velleut, indicto eum in fidem Augustam Vindelicorum Imperij conuentu. At plerique Protestantium per alia negocia fese excusabant, in primis vero per baptias, quas tum Landgravi filius cum Duci Wirtembergici filia celebrabat. Post longas interpositas moras & tergiversationes plerique omnes de auxilijs conferendis assenserant: sed lente omnia procedebant. Interim vero Ioannes non Transyluanus tantum Principem sed & Hungariae regem se ferebat, non suas quidem, sed protectoris sui immensas vires omnibus ad territorem ostentans. Ad Hungaros scribens, à potentissimo Turcatum Imperatore & clemetissimo suo benefactore per litteras & Zenzitum Legatum iniunctum sibi esse zicbat. vt omnes regni status ad obedientiam sibi præstandam adhortaretur: coque monere, nisi malam gratiam ab illo inire velint, qui ob immensam potentiam facile immorigeros castigare posset, vt disto sibi audientes sibi antequam à maximo illo exercitu, qui iam Constantinopoli egressus in viam se dederit, opprimantur. Non defuerunt qui ad saniora consilia Ioannem horarentur, vt sci-

licer deserco Turcico fedete, cum Christianis Principibus se coniungeret: led contrarium est Petrouitius, totus hæreticus, facile persuasit. Solmannus ergo ab ipso sollicitatus, cum centum & quinquecentu hominum millibus expeditiouem suscepit, Pertao Bassa paullo ante præmisso. Si Ioannes rex ad Budam obuiam proculsit, regio habitu & stipatu tyraoni manus deosculatus.

VII. Ex altera parte Maximilianus quoque in Italia, Hispania, Sabaudia, Germania, atque etiā in Gallia magnas copias contrahebat: in quo Belli Dux Guisius iunior multis comitatus proceribus, tyrocinium facere vitro voluit. Ecclesiastici interim precibus & supplicationibus cœlestis munisitam placare studebant: tumque institutum fuit, vt ad campanæ sonitum certis diei horis omnes vbi cumque essent, se prosterent, & flexi genibus Deum pro felici belli exitu comprecarentur; sic vt in exercitu Princes & magnates ex eis descendere flexi genibus & complicatis manibus precari, ac terram osculari visi sint. Quum vero Imperator quodam die Viennae è fenestra prospectans Lutheranos quosdam vidisset, campana sonante nihil se mouentes, hæc verba effatus esse dicitur: Bone Deus! Versor equidem ne hominum istorum societas nobis damno sit & infelix. Hæc quidem complures viri nobiles audierunt, & inter ceteros Timoteon Colleus Brisacii Comes, cuius nomen in Gallijs hodieque celebratur. Sed quia instituti mei non est omnia, nisi ea quæ ad religionem spectant, persequi; cetera quæ consequuntur sunt, facile silentio præteribo, quomodo Makumetes Bassa singulari artificio morte Imperatoris in tot hominum millibus celata, & exercitum & thesaurum omnem Selimo filio Solimano di integrum conseruat, & mortui hominis auspicijs, post sextum assultum, inexpugnabilem illam arcem centum maioribus machinis munitam, expugnat; idque in conspectu Maximiliani Imperatoris, qui quum suis opem ferre non posset, Viennam tandem retrocedere est coactus. Selimus quidem ex Mahumetis consilio Constantiopolim profectus, Pertauum Bassam Ioanni tamquam rerum omnium inspectorem adiunxit; qui hinc Turca, illinc Arriano consilia ipsius moderante, tandem abiecta omni diuini honoris cura, vniuersam Transyluaniam hæreticis prostituit, Selimo, præceptorum patris, vel nescio vel oblio.